

A

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Din sag om tilbagebetaling af pension – ikke reelt enlig

29-03-2016

Jeg vender hermed tilbage til ovenstående sag. Du har ikke indsendt en skriftlig klage, men har telefonisk oplyst, at du klager til mig over, at Udbetaling Danmark og Ankestyrelsen har vurderet, at du i en årrække ikke har været berettiget til et pensionstillæg som enlig og derfor skal tilbagebetale for meget modtaget pension.

Dok.nr. 15/04233-13/PK
Bedes oplyst ved henvendelse

+ kopi

Jeg har nu gennemgået det meget omfangsrige materiale, som du har sendt mig. Og jeg har på baggrund af denne gennemgang – og de oplysninger, som en af mine medarbejdere har modtaget telefonisk fra X Kommune, Ankestyrelsen og dig, og som delvist er nye – besluttet at sende din klage videre til Ankestyrelsen, jf. nærmere nedenfor. Du vil således modtage svar fra Ankestyrelsen.

Baggrunden for min beslutning er følgende:

1. Sagens forløb

Det fremgår af de indsendte bilag, at du siden 1. februar 2009 har fået udbetalt folkepension som enlig. Det fremgår endvidere, at Udbetaling Danmark og Ankestyrelsen har truffet afgørelser om, at du skal tilbagebetale en del af pensionen. Afgørelserne er truffet den 2. juni og 8. august 2014 af Udbetaling Danmark og den 25. marts og 30. oktober 2015 af Ankestyrelsen.

Det fremgår af Ankestyrelsens afgørelse af 25. marts 2015, at Ankestyrelsen – ligesom Udbetaling Danmark – har anset dig for samlevende med B i perioden 1. februar 2009 til 31. januar 2014. I modsætning til Udbetaling Danmark har Ankestyrelsen fundet, at du i perioden fra den 1. februar 2014 – hvor B fraflyttede (...) – skal anses for reelt enlig.

Ankestyrelsen har lagt vægt på, at du og B har boet på og været tilmeldt folke- registret på din adresse (...), fra den 1. august 2008 og indtil den 31. januar 2014.

Ankestyrelsen har endvidere lagt vægt på, at du har opnået økonomiske fordele ved, at B's pension og ATP er indgået på dine konti, og at begge jeres indtægter er benyttet til at betale faste udgifter vedrørende lejemålet, hvorefter du har overført penge til B's daglige forbrug. Ankestyrelsen har anført, at det ikke kan ses ud fra kontoudskrifter, at jeres økonomier i perioden har været opdelt.

Herudover har Ankestyrelsen lagt vægt på, at B har opnået praktiske fordele ved, at du har administreret hans pension, og at du har hjulpet ham med papirer fra det offentlige.

Ankestyrelsen har henvist til, at der er en formodning for, at to personer, der er tilmeldt folkeregistret på samme adresse, som vedrører en énfamiliesbolig, som udgangspunkt må betragtes som samlevende, medmindre der foreligger særlige forhold. Ud fra en samlet vurdering mener styrelsen ikke, at der i jeres tilfælde foreligger sådanne særlige forhold, at formodningen for samliv skal fraviges.

Ankestyrelsen har herefter vurderet, at du skal betale den for meget modtagne pension tilbage til Udbetaling Danmark. Styrelsen har henvist til, at både X Kommune og Udbetaling Danmark har orienteret dig om betingelserne for at modtage pension som enlig, og at du ikke har oplyst X Kommune eller Udbetaling Danmark om ændringen i dine personlige forhold, herunder særligt at du fik udbetalt B's pension til din konto. Dermed mener Ankestyrelsen, at du har tilsidesat din oplysningspligt, og at du vidste eller burde vide, at de manglende oplysninger om samlivsændringen ville have betydning for retten til eller størrelsen af pensionen.

Endelig forstår jeg Ankestyrelsens afgørelse således, at styrelsen mener, at ingen del af det samlede tilbagebetalingskrav er forældet, idet den almindelige forældelsesfrist på 3 år har været suspenderet frem til den 29. april 2014, hvor Udbetaling Danmark modtog oplysning om, at du siden 1. februar 2009 har administreret B's økonomi.

Den 29. september 2015 klagede du til mig over Ankestyrelsens afgørelse.

Du havde forinden på ny rettet henvendelse til Ankestyrelsen. Det fremgår af dine bilag, at du under en telefonsamtale den 24. september 2015 med Ankestyrelsen havde henvist til en nyhed offentliggjort på min hjemmeside den 31. juli 2015 med titlen: "Enlig pensionist havde ret til fuld pension, selv om hun husede syg ven". Det fremgår af Ankestyrelsens notat efter telefonsamtalen, at du over for Ankestyrelsen havde anført, at dine og B's forhold kunne side-stilles med forholdene i den nævnte sag (nyheden). Du mente og mener såle-

des, at du – lige som kvinden i denne sag – ”ikke havde nogle fordele af [dit] forhold med B og ikke havde haft dette på noget tidspunkt”.

Den 30. oktober 2015 afviste Ankestyrelsen at genoptage afgørelsen af 25. marts 2015. Ankestyrelsen anførte i den forbindelse, at styrelsen på baggrund af en samlet vurdering havde fundet, ”at dine og B’s samlede økonomiske og praktiske fordele af jeres indbyrdes forhold, har et sådant omfang, at disse kan sidestilles med de fordele, som gifte og samlevende har”.

Du har ad flere omgange sendt mig en række bilag. Dette er sket efter anmodning fra en af mine medarbejdere i forbindelse med (bl.a.) telefonsamtaler den 5. og 16. november 2015. Du har over for mig anført, at du altid har forsøgt at lægge dine forhold ærligt og åbent frem for X Kommune. Du forstår således ikke, hvordan du er kommet i den klemme, som du nu er i pga. Udbetaling Danmarks og Ankestyrelsens afgørelser. Jeg forstår dig umiddelbart således, at det er din opfattelse, at du har orienteret X Kommune om de faktiske forhold, nemlig at du og B ikke er samlevende, men at B alene bor til leje hos dig, og at du administrerer hans pension for ham for at hjælpe ham.

Blandt de bilag, som jeg har modtaget fra dig, foreligger der bl.a. en afgørelse af 2. april 2012 fra B Kommune (...), hvoraf følgende fremgår:

”Du har pr. telefon den 29. marts 2012 oplyst, at B stadig bor på adressen. Det er ud fra den modtagne lejekontrakt af den 19. juli 2011 derfor medtaget en lejeindtægt pr. måned på kr. 1.200 kr.”

Det fremgår i øvrigt af Udbetaling Danmarks afgørelse af 8. august 2014, hvori afgørelsen af 2. juni 2014 fastholdes, at du i din klage til Udbetaling Danmark har oplyst, at du har opgivet lejeindtægten til SKAT.

I forbindelse med min behandling af din klage har jeg som nævnt ovenfor også modtaget telefoniske oplysninger fra Ankestyrelsen og X Kommune. X Kommune har ikke truffet afgørelse i sagen, men var frem til 2013 pensionsmyndighed i forhold til dig og B.

X Kommune har den 22. januar 2016 telefonisk oplyst over for en af mine medarbejdere, at Udbetaling Danmark den 4. februar 2015 bad kommunen om udlån af akter i sagen, at kommunen den 9. februar 2015 sendte de ønskede akter til Udbetaling Danmark, og at de indscannede og fremsendte akter bl.a. inkluderede en lejekontrakt fra 1. januar 2009 underskrevet af dig og B og et journalnotat af 6. januar 2009 vedrørende kommunens telefonsamtale med dig denne dag.

Af journalnotatet fremgår bl.a., at du over for kommunen havde oplyst, at du og B ikke længere skulle være samlevende, ”fordi (...)”, men at han skulle leje

et værelse hos dig. Det fremgår endvidere, at du på den baggrund blev vejledt om, hvornår der foreligger et samlivsforhold.

X Kommune har endvidere oplyst, at det fremgår af et journalnotat af 27. august 2014, at B har oplyst over for kommunen, at hans pension er blevet udbetalt til din konto, efter at Y Kommune i forbindelse med hans fraflytning opførte med at administrere pensionen.

Ankestyrelsen har den 26. og 27. januar 2016 telefonisk oplyst over for min medarbejder, at Ankestyrelsen – inden afgørelsen af 25. marts 2015 blev truffet – indhentede sagsakter gennem Udbetaling Danmark, herunder den ovennævnte afgørelse af 2. april 2012 fra X Kommune (...), den ovenfor nævnte lejekontrakt af 1. januar 2009 og det ligeledes nævnte journalnotat af 6. januar 2009.

Ankestyrelsen har endvidere oplyst telefonisk, at det har haft væsentlig betydning for det resultat, som Ankestyrelsen er kommet frem til, at du ikke har oplyst X Kommune eller Udbetaling Danmark om ændringen i dine personlige forhold, herunder særligt at du fik udbetalt B's pension til din konto, jf. også det anførte i Ankestyrelsens afgørelse af 25. marts 2015.

Du har i telefonen den 29. januar 2016 på forespørgsel oplyst over for min medarbejder, at du har fået B's pension udbetalt til din konto "helt fra starten af". Umiddelbart forstår jeg dette som helt tilbage fra det tidspunkt, hvor B flyttede fra Y til X Kommune.

Du har endvidere anført, at du (stadig) ikke forstår, hvilke økonomiske fordele Ankestyrelsen mener, at du har haft ved at administrere B's pension for ham, jf. Ankestyrelsens afgørelse af 30. oktober 2015. Du har bl.a. henvist til, at du i 2014 betalte B's gæld.

2. Ombudsmandens bemærkninger

Jeg har som nævnt indledningsvist besluttet at sende din klage videre til Ankestyrelsen. Det har jeg gjort som en anmodning fra dig om, at Ankestyrelsen uddyber både sin begrundelse for, at du og B er blevet anset for samlevende i den omhandlede periode, og begrundelsen for styrelsens vurdering af, at du har tilsidesat din oplysningspligt, og at (dele af) tilbagebetalingskravet ikke er forældet, jf. nærmere nedenfor.

2.1. Vurderingen af samliv

Det fremgår af det, som jeg har anført ovenfor under pkt. 1, at de sagsakter, som Ankestyrelsen i februar 2015 indhentede gennem Udbetaling Danmark,

inkluderede en lejekontrakt af 1. januar 2009 underskrevet af dig og B, et journalnotat af 6. januar 2009 med bl.a. dine telefoniske oplysninger til kommunen om din udlejning af værelse til B og ændring i jeres parforhold, og en afgørelse af 2. april 2012 (...), hvori der er omtalt endnu en lejekontrakt, af 19. juli 2011, indgået mellem dig og B.

Udbetaling Danmark har i afgørelsen af 8. august 2014 som en del af begrundelsen for at fastholde den tidligere afgørelse af 2. juni 2014 bl.a. anført:

”Det fremgår ikke af de kontoudskrifter vi har modtaget, at B har betalt 2.400 kr. om måneden i husleje, eller at der er hævet et tilsvarende beløb til kontant betaling. Det forhold at der ikke foreligger en lejekontrakt eller dokumentation for betaling af husleje indikerer, at lejeforholdet ikke er reelt”.

Udbetaling Danmark ses således umiddelbart ikke at have været opmærksom på de omtalte lejekontrakter. Ankestyrelsen har i sine afgørelser heller ikke direkte forholdt sig til betydningen af de omtalte lejekontrakter.

Bl.a. på den baggrund kan Ankestyrelsen i sin uddybende begrundelse til dig få lejlighed til at forholde sig til myndighedernes oplysningsgrundlag i sagen, herunder til om lejekontrakterne og oplysningerne i journalnotatet af 6. januar 2009 er indgået i sagen, og hvilken betydning de evt. er tillagt.

Du har som nævnt anført, at du (stadig) ikke forstår, hvilke økonomiske fordele Ankestyrelsen mener, at du har haft ved at administrere B's pension for ham, også henset til at du i 2014 betalte B's gæld ud. Du har som nævnt henvist til en sag, der er omtalt i en nyhed af 31. juli 2015 på min hjemmeside, og som du mener, er sammenlignelig med din sag.

Jeg går derfor ud fra, at Ankestyrelsen vil overveje, om styrelsen i sin uddybende begrundelse kan redegøre nærmere for de (økonomiske) fordele styrelsen mener, at du har haft ved dit og B's indbyrdes forhold, samt nærmere forklare, hvorfor din sag ikke er sammenlignelig med sagen, der er omtalt i min nyhed.

Du har som nævnt oplyst, at huslejeindtægten, som B har betalt dig, er indberettet til SKAT. Ankestyrelsen ses ikke at have kommenteret på den eventuelle betydning af denne oplysning. Også dette kan styrelsen få lejlighed til i den uddybende begrundelse.

2.2. Tilsidesættelse af din oplysningspligt

Ankestyrelsen har i sin afgørelse af 25. marts 2015 lagt vægt på, at du har tilsidesat din oplysningspligt. Og styrelsen finder ikke, at tilbagebetalingskra-

vet er forældet, fordi Udbetaling Danmark først den 29. april 2014 modtog oplysning om, at du siden 1. februar 2009 havde administreret Bs pension.

Ud fra de foreliggende oplysninger tyder det på, at X Kommune siden 2009 har været bekendt med, at B boede hos dig, og at der var underskrevet lejekontrakter.

Endvidere må jeg umiddelbart forstå, at X Kommune i hvert fald siden 2009 – og muligvis også i et eller flere år forud herfor – har udbetalt B's pension til din konto. Hvis det er korrekt, må kommunen have været bekendt med, at du administrerede hans pension.

Hertil kommer, at kommunen – på trods heraf – den 6. januar 2009, efter at du havde oplyst om samlivsophøret med B, vejledte dig om, hvornår der foreligger et samlivsforhold, og i de følgende år udbetalte pension til dig som reelt enlig.

Jeg går ud fra, at Ankestyrelsen vil overveje, om styrelsen i sin uddybende begrundelse vil forholde sig til det ovenfor anførte, herunder til, om det har betydning for vurderingen af, om du har opfyldt din oplysningspligt, og om (dele af) tilbagebetalingskravet kan anses for forældet, hvis kommunen må anses for at have været vidende om forholdene, men desuagtet har fortsat udbetalingen af pension til dig som reelt enlig.

***

Jeg beder dig om at vente, til du har fået svar fra Ankestyrelsen, før du tager stilling til, om der er grundlag for at klage til mig. I den forbindelse gør jeg dig opmærksom på, at en klage til ombudsmanden skal være indgivet "inden et år efter, at forholdet er begået". Ombudsmanden kan dog i særlige tilfælde forlænge denne frist (§ 13, stk. 3 og 4, i lov om Folketingets Ombudsmand, jf. lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013).

Jeg har besluttet, at jeg vil forlænge klagefristen i din sag. Jeg vil således anse en klage fra dig over Ankestyrelsens afgørelse af 25. marts 2015 for at være sendt til tiden, hvis jeg modtager klagen inden 8 uger fra den dato, hvor du modtager Ankestyrelsens kommende svar.

Grunden til, at jeg har sendt din klage videre, er, at ombudsmanden ikke kan behandle klager over forhold, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne myndighed har truffet afgørelse (§ 14 i ombudsmandsloven). Efter praksis tager ombudsmanden normalt heller ikke stilling til forhold, som den myndighed, der klages over, ikke selv har haft lejlighed til at forholde sig til. Jeg henviser endvidere til § 16, stk. 1, i samme lov, hvorefter

ombudsmanden selv afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Jeg har bedt Ankestyrelsen om at underrette mig om Ankestyrelsens svar til dig. Det har jeg gjort, så jeg kan følge med i sagen, men du hører ikke mere fra mig, medmindre du skriver til mig om sagen igen.

Jeg bemærker, at jeg ikke herved har ikke taget stilling til, om jeg vil kunne hjælpe dig til et andet resultat i sagen. Det vil jeg først tage stilling til, hvis du retter henvendelse til mig efter, at du har modtaget Ankestyrelsens svar.

I overensstemmelse med principperne i persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000) har jeg orienteret B om din klage til mig, således som det fremgår af vedlagte kopi af mit samtidige brev til B.

Med venlig hilsen

Kaj Larsen
Vicedirektør

Kopi til:

Ankestyrelsen

X Kommune